

Reconversia militarului în diplomat

De curând, diplomatul Ion Cîdea, fost ofițer de artilerie și rachete antiaeriene în Ministerul Apărării și jurnalist militar la revista *Spirit militar modern*, acum diplomat la Ambasada României la Praga, a trecut pe la redacție pentru a-și vizita foștii colegi și pentru a revedea locurile în care s-a format ca ziarist și comunicator. Toate acestea se întâmplau la scurt timp după obținerea titlului de doctor în științe politice, specializarea Relații internaționale, la Școala Națională de Studii Politice și Administrative, București. Am profitat de această prezență pentru a-i pune câteva întrebări.

militar modern articole de specialitate, de sociologie militară, în principiu. Probabil că articolele mele au plăcut, pentru că, la un moment dat, am fost întrebat dacă nu cumva m-ar tenta meseria de jurnalist militar. A

Cum a început cariera de militar?

Am absolvit în anul 1990 Liceul Militar „Dimitrie Cantemir”, la Breaza, apoi Institutul Militar „General Bungescu”, la Brașov, după care am fost comandant de pluton la Școala de Aplicație pentru Artilerie și Rachete Antiaeriene, la Cernica. În această perioadă

am absolvit și Facultatea de Sociologie, Psihologie și Pedagogie, specializarea Sociologie, la Universitatea București.

Ce v-a determinat să optați pentru jurnalismul militar?

Am început prin a publica în revista *Spirit*

Deschiderea expoziției de fotografii „Romania-Here in Europe”, la Universitatea „Palackeho” din Olomouc, Cehia.

Foto: Viorel Lăzărescu, Rompres

urmat un concurs, pentru că era într-un moment în care în redacție era un deficit mare de oameni tineri, și am ajuns redactor.

Ce vă amintiți cu plăcere din acea perioadă?

Atunci am cunoscut-o pe soția mea, și asta cred că este cel mai important. Tot atunci m-am și căsătorit.

În plan profesional, desigur că sunt multe lucruri de care îmi amintesc cu plăcere. Pe de o parte, contactul cu oamenii din unități, de unde veneam și eu. Atunci când ești într-o unitate, cunoști oamenii de acolo, cu realitățile lor. Când mergi în altă unitate deja se produce o schimbare, ai parte de o nouă experiență. Mai ales atunci când vii de la antiaeriană și mergi într-o unitate de vânători de munte sau de infanterie.

Este greu de spus care este cel mai plăcut lucru de care îmi amintesc, pentru că a fost o perioadă foarte densă. O perioadă care m-a ajutat să înțeleg mai bine în ansamblu cum funcționează armata, politica de apărare, lucruri la care, din unitate, nu ai acces. Ajungi să cunoști oameni care țin în mână destinele armatei. Și aceste lucruri pun o cărămidă importantă la formarea profesională. O altă perioadă importantă a

Împreună cu soția, la masa de scris

fost de două sau trei luni petrecute la Biroul de presă al MAP. Acel timp consumat printre profesioniști a avut un rol important pentru a-mi forma un mod de a comunica și, desigur și-a pus amprenta asupra viitorului meu.

Aveți la bază o pregătire tehnică. S-a făcut ușor trecerea de la un domeniu tehnic la unul sociouman?

La antiaeriană se studiază destul de mult teoria sistemelor, iar capitoul cel mai important din lucrarea mea de doctorat se referă la teoria sistemelor complexe. Până la urmă, această teorie a sistemelor nu este neapărat ceva care să se refere doar la tehnică. Pătrunde în lingvistică, sociologie, în științele politice etc. Am încercat să o aduc și în relațiile internaționale, unde completează paradigmele clasice. Până la urmă, formația tehnică dobândită la Brașov are darul de a-mi da un plus de rigoare în analiză.

Cum s-a petrecut trecerea de la armată la diplomație?

Au fost, de fapt, două etape. Prima, în momentul în care am plecat din armată. Atunci soția a fost numită prim colaborator la Ambasada României, la Dakar. Dată fiind situația din momentul respectiv, am primit propunerea ca pe durata misiunii să lucrez acolo. Apoi, după întoarcere, am intrat prin concurs la Ministerul Informațiilor Publice, în Departamentul de Comunicare, iar în 2003, când am început și doctoratul în zona de relații internaționale, m-am gândit să merg la concurs pentru intrarea în Corpul Diplomatic.

Ați avut rețineri în a părăsi sistemul militar?

A fost o ruptură. Noi, cei care am făcut liceul militar, am crescut încă de la 14 ani cu ideea carierei militare pentru o viață. Lucrurile nu mai stau așa, de fapt. Există carieră militară limitată, armata este văzută ca o ocupație temporară, nu neapărat ca pe locul de unde să ieși la pensie. Din punct de vedere al sentimentelor personale, desigur că a fost greu. A fost un punct de inflexiune major al vieții. Plecam dintr-un colectiv în care mă simțeam bine, unde erau oameni deosebiți. Urma să merg într-un loc despre care nu știam mare lucru, mai ales că nu era Europa, ci Africa de Vest. Au fost în mod cert anumite dificultăți pe care le-am perceput atunci și nu pot spune că am regretat pe urmă. Practic, am înțeles că acesta era drumul meu și aveam convingerea că având studii civile nu era obligatoriu să-mi stabilesc traseul neapărat în armată. De altfel, diplomația are rigorile ei, nu cu mult diferite de cele ale vieții militare.

Ați putea face o paralelă între armată și diplomație?

Să nu uităm că primii diplomați au fost aristocrați care aveau și o formație militară. Baza ar fi comună. În armată discutăm de grade militare, în diplomație, de grade diplomatice, tot niște grade profesionale care exprimă evoluția în carieră a unei persoane. Apoi, cu certitudine, așa cum în armată este nevoie de disciplină pentru îndeplinirea misiunii, nici în diplomație nu se poate realiza nimic fără disciplină. Practic, urmărești niște obiective de politică externă care se

gestionează central. Tu, ca diplomat la post, le execuți după cum primești instrucțiuni de acasă. Nu acționezi niciodată independent ca diplomat.

Care ar fi trei atu-uri foarte importante pe care ar trebui să le aibă un diplomat?

În primul rând, abilitățile de comunicare sunt foarte importante. Cele native și cele dobândite. Intri în contact cu oamenii, trebuie să fii capabil să-ți transmiți mesajul în cea mai potrivită formă și să receptezi semnalele care ți se transmit.

Foarte importante sunt și cunoștințele de limbi străine. Da, deschiderea spre a învăța limbi străine este foarte importantă.

Un alt element important ar fi dorința de autoperfecționare. În diplomație, în special, trecerea de la o treaptă la alta este marcată de dobândirea de experiență. Noi știm, de exemplu, între noi, diplomații, când vorbim despre un grad diplomatic la ce nivel de pregătire se află subiectul, câți ani de experiență are în spate etc.

Care ar fi cea mai interesantă misiune, în calitate de diplomat?

Cea la care sunt în prezent. Este greu să faci ierarhii și să spui care este cea mai interesantă, pentru că sunt foarte multe

activități interesante, în general. Este un schimb permanent care te marchează în sens pozitiv și care te schimbă, te direcționează și-ți modifică chiar personalitatea într-un anumit fel. Evenimentele presupun interacțiuni culturale adică, la Praga, intră, de exemplu, în contact un diplomat român cu unul pakistanez. Deci, nu se poate vorbi numai despre contactul între două culturi, sunt trei medii culturale implicate, pentru că este și cel al țării în care te afli.

Poți fi natural, ca diplomat, poți fi tu însuși, sau se impune, în permanență, să te gândești că ai o imagine de apărut, că trebuie să fii așa cum ți se cere etc.?

Ești natural, știind că ai o imagine de apărut, știind că ești diplomat. Trebuie să analizezi foarte bine, pentru că și pe stradă, și la cinema, oriunde te-ai afla ești diplomat. Adică nu se poate ca la birou să joci un rol și apoi să uiți de asta.

Poate că sunt momente când nu mai ai chef să joci acel rol, dar îți amintești că trebuie să faci asta și depășești momentul. Suntem oameni, până la urmă... Ca persoană, ești mai puțin important. Pentru că nu te reprezintă pe tine. Ai permanent o etichetă. Reprezinți Ambasada, România. Modul în care ești

perceptut influențează felul în care este percepută țara ta acolo.

Cum a fost prima misiune?

Africa are fascinația ei. Oamenii de acolo... Cel mai important lucru care se poate spune despre ei ar fi că păstrează mult mai bine decât europenii legătura cu natura. Noi, trăind într-o lume de beton, plastic și sticlă, uităm că suntem parte a naturii, a universului. Ei sunt mai legați de glie, nu și-au tocit instinctele ca noi, comunică într-un mod mai apropiat, gesticulează mai mult. Poate că, într-o oarecare măsură, sunt mai sinceri. Chiar și atunci când încearcă să te păcălească o fac într-un mod sincer, cu zâmbetul pe buze. Aș spune că africanii zâmbesc mai mult și mai altfel. Noi am învățat să zâmbim profesional, ei o fac mai natural. Este un lucru pe care Africa îl aduce lumii și sper să nu dispară și la ei.

Care ar fi lucrurile cele mai grele din diplomație?

A fi diplomat și a juca acel rol nu este mereu foarte simplu. Poate fi uneori constrângător. Cred că foarte important în această meserie este să rămâi optimist, pozitiv și să tratezi lucrurile nu ca fiind „probleme”, ci „situații în curs de rezolvare”.

Împreună cu fostul ambasador al României la Praga, Gheorghe Tinca, și cu generalul britanic Richard Smith, consilier al șefului Statului Major al Armatei Cehe

Interviu realizat de locotenent CONSTANTIN MIREANU

Foto: Viorel Lăzărescu - Rompres